

10

SỰ KIẾN NỔI BẬT NĂM 1997

ANH TRUNG

CHÍNH PHỦ MỚI VỚI NHỮNG CẢI CÁCH MẠNH MỀ

Quốc hội khóa 10 đã được bầu với 450 đại biểu trong tổng số 664 ứng cử viên. Tại kỳ họp thứ nhất, Quốc hội đã bầu các chức danh lãnh đạo Nhà nước và phê chuẩn thành phần Chính phủ mới. Tân Chủ tịch nước Trần Đức Lương và tân Thủ tướng Phan Văn

Năm 1997, nền kinh tế nước ta tiếp tục phát triển và đạt mức tăng trưởng khá cao, nhập siêu giảm, giá cả ổn định. Tổng sản phẩm quốc dân ước tăng 9%, giá trị sản lượng nông lâm ngư nghiệp tăng 4.8% so năm 1996, kim ngạch xuất khẩu tăng 24%, lạm phát ở mức 4%-5%.

Tuy nhiên, nền kinh tế nước ta vẫn đứng trước nhiều khó khăn, thách thức: hiệu quả đầu tư thấp, công nghệ lạc hậu, chất lượng sản phẩm kém, khả năng cạnh tranh không cao, bội chi ngân sách lớn, tốc độ tăng trưởng công nghiệp, thương mại, dịch vụ và xuất khẩu đã chậm lại, sức mua của xã hội tăng chậm, đầu tư nước ngoài giảm, thiên tai gây thiệt hại nặng nề và cuộc khủng hoảng về tài chính tiền tệ của các nước trong khu vực đã tác động không tốt đến Việt Nam.

Nhân dịp cuối năm, Phát triển Kinh tế xin điểm qua 10 sự kiện kinh tế có ý nghĩa nổi bật trong năm 1997.

Khải cùng Chủ tịch Quốc hội tái đắc cử Nông Đức Mạnh đã cam kết tiếp tục đẩy mạnh cải cách và đưa đất nước hội nhập vào nền kinh tế toàn cầu.

Trong năm nay, nhiều bộ luật quan trọng đã được Quốc hội thông qua như Luật thương mại, Luật thuế trị giá gia tăng, Luật thuế thu nhập doanh nghiệp, Luật Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Luật các tổ chức tín dụng...

TIẾN BỘ TRONG BÌNH THƯỜNG HÓA KINH TẾ GIỮA VIỆT NAM VÀ MỸ

Quan hệ kinh tế giữa Việt Nam và Mỹ đã có những bước tiến rõ rệt trong năm nay. Tháng 5 hai nước đã trao đổi đại sứ đầu tiên kể từ 1975. Việt Nam và Mỹ đã đạt được việc ký hiệp định trả nợ và hiệp định bảo vệ tác quyền vào tháng 4 và tháng 6 năm nay. Hai bên đã ký tắt hiệp định về hoạt động của Cơ quan hỗ trợ đầu tư nhân ở hải ngoại (OPIC) tại Washington vào tháng 11. Hiệp định này sẽ được ký chính thức sau khi Tổng thống Mỹ bãi bỏ áp dụng tu chính án Jackson-Vanik đối với Việt Nam. Đã có những dấu hiệu tích cực cho thấy việc bãi bỏ có thể tiến hành vào đầu năm tới.

Đến tháng 12.1997, Mỹ đã có 72 dự án đầu tư tại Việt Nam với tổng vốn là 1,29 tỉ USD, đứng thứ 7 trong 56 nước đầu tư tại Việt Nam.

RA MẮT ỦY BAN CHỨNG KHOÁN NHÀ NƯỚC

Ủy ban chứng khoán nhà nước chính thức bắt đầu hoạt động vào ngày 25.8.1997. Việc thành lập SSC nhằm chủ động thúc đẩy việc chuẩn bị các điều kiện cần thiết để hình thành thị trường chứng khoán tại Việt Nam và bảo đảm cho sự hoạt động lành mạnh của thị trường ngay khi mới thành lập. Đây cũng là một kênh quan trọng trong việc huy động vốn dài hạn cho sự nghiệp công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước.

Bắt đầu từ 15.8, theo quyết định của Bộ tài chính, các công ty cổ phần có thể bán cổ phiếu. Trị giá cổ phiếu là 100.000 đồng gồm nhiều loại: 1, 2, 5, 10, 20, 50, 200, 500 và 1.000.

HỘI NGHỊ CẤP CAO QUỐC TẾ LẦN ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM

Hội nghị cấp cao các nước có sử dụng tiếng Pháp lần thứ bảy tổ chức tại Hà Nội từ ngày 14 đến 16.11.1997 là một hội nghị quốc tế lớn nhất lần đầu tiên nước ta đăng cai tổ chức. Thành viên tham dự Hội nghị gồm chính phủ và các nhà lãnh đạo của 49 nước có sử dụng tiếng Pháp, đại biểu của nhiều tổ chức và đông đảo các nhà báo quốc tế. Hội nghị mang ý nghĩa quan trọng của chính sách mở rộng và đa dạng hóa quan hệ đối ngoại của nước ta vì hòa bình và hợp tác quốc tế. Đây cũng là dịp nước ta nâng cao uy tín trên trường quốc tế cũng như tích lũy kinh nghiệm chuẩn bị cho những hội nghị quốc tế có ý nghĩa quan trọng như Hội nghị cấp cao các nước ASEAN vào năm 1998.

VIỆT NAM CHÍNH THỨC GIA NHẬP INTERNET

Việt Nam đã chính thức nối mạng Internet vào ngày 19.11.1997. Cùng ngày Tổng cục bưu điện và viễn thông đã chọn Công ty điện toán và truyền số liệu (VDC) làm nhà cung cấp dịch vụ kết nối truy nhập Internet (IAP) duy nhất của Việt Nam và 4 doanh nghiệp cung cấp dịch vụ Internet (ISP) là Tổng công ty bưu chính viễn thông, Công ty đầu tư và phát triển công nghệ, Công ty cổ phần dịch vụ bưu chính-viễn thông Sài Gòn và Viện công nghệ thông tin. Việc đăng ký sử dụng mạng Internet bắt đầu từ ngày 1.12.1997.

VDC hiện đang quản lý hai cổng (gateway) nối với Internet quốc tế đặt tại Hà Nội và TP.HCM cùng với 4 kênh quốc tế: từ TP.HCM đi Mỹ qua vệ tinh: kênh 64 Kb/s và qua cáp quang biển: kênh 2 Mb/s. Từ Hà Nội đi Úc qua vệ tinh: kênh 256 Kb/s và kênh đường trục Hà Nội - TP.HCM có dung lượng 2 Mb/s qua cáp quang.

KHỞI CÔNG XÂY DỰNG CẦU MỸ THUẬN

Cầu Mỹ Thuận đã được chính thức khởi công xây dựng từ ngày 6.7.1997 và dự trù hoàn thành vào

tháng 6 năm 2000. Tổng kinh phí xây dựng cầu là 95,6 triệu đô-la Úc (khoảng 70 triệu USD), trong đó Chính phủ Úc viện trợ không hoàn lại 60 triệu đô-la Úc. Cầu được thiết kế theo kiểu dây văng, có tổng chiều dài 1.355 m, chiều dài cầu chính 660 m, rộng 23.66 m.

TỊCH THU HÀNG NHẬP KHÔNG CÓ CHỨNG TỪ HỢP PHÁP

Chính phủ đã chỉ thị cho chính quyền các cấp thực hiện các biện pháp khẩn cấp ngăn chặn hoạt động buôn lậu đang diễn ra với mô lớn trong những ngày cuối năm. Từ ngày 1.12 hàng nhập khẩu của các tổ chức, cá nhân kinh doanh lưu thông trên thị trường không có đủ hóa đơn chứng từ hợp pháp sẽ bị tịch thu và xử lý nghiêm minh theo pháp luật. Bộ tài chính đã quyết định thực hiện việc dán tem những hàng hóa vốn thường được nhập lậu với khối lượng lớn như rượu, xe đạp và quạt điện.

Sau khi tiến hành thành công việc dán tem ba mặt hàng nói trên, Bộ sẽ tiếp tục kế hoạch dán tem các mặt hàng khác để chống thất thu thuế và bảo vệ hàng nội địa. Theo Bộ tài chính, hàng năm nhà nước thất thu từ 3.000 đến 3.200 tỉ đồng thuế đối với hàng nhập lậu.

ĐỔI MỚI CHÍNH SÁCH CẤP PHÉP ĐẦU TƯ

Nhằm cải tiến các thủ tục đầu tư và tạo những điều kiện thuận lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài, Chính phủ đã phân cấp cho các chính quyền địa phương được cấp phép các dự án đầu tư nước ngoài từ 1.7.1997.

Những tỉnh và thành phố được cấp phép đầu tư bao gồm Hà Nội, TP.HCM, Hải Phòng, Đà Nẵng, Bà Rịa-Vũng Tàu, Đồng Nai, Bình Dương và Quảng Ninh. Ủy ban nhân dân TP. Hà Nội và TP.HCM được cấp phép đối với các dự án có vốn từ 10 triệu USD trở xuống. Các tỉnh còn lại cấp phép các dự án có vốn từ 5 triệu USD trở xuống.

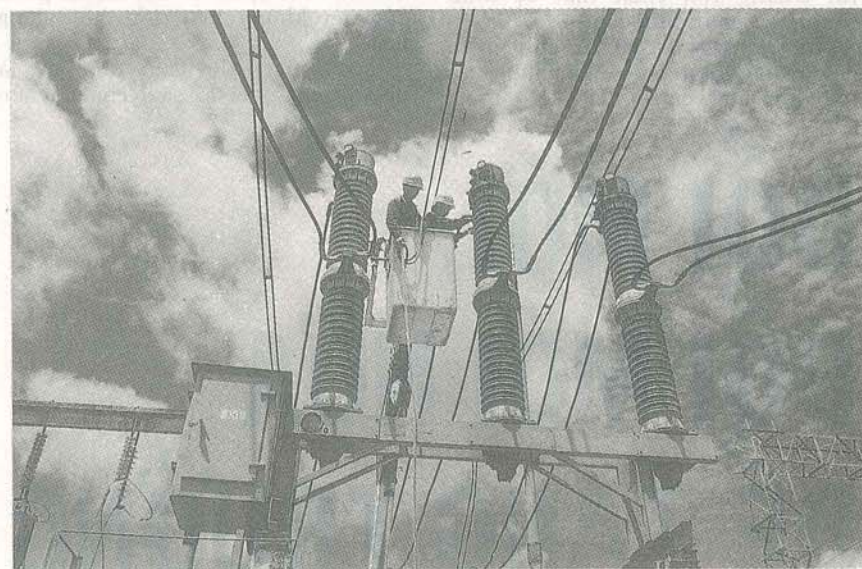
QUỐC HỘI THÔNG QUA 3 DỰ ÁN QUAN TRỌNG

Trong kỳ họp thứ hai (12.1997), Quốc hội đã thông qua 3 dự án đầu tư quan trọng. Đó là các dự án khí-điện-đạm tại Bà Rịa-Vũng Tàu, xây dựng nhà máy lọc dầu số 1 tại Dung Quất, Quảng Ngãi và trồng 5 triệu ha rừng trên cả nước.

Dự án khí-điện-đạm có vốn đầu tư khoảng 6 tỉ USD sẽ xây dựng hệ thống nén khí, một đường ống dẫn khí, các trạm phân phối khí và nhà kho, 4 nhà máy điện chạy bằng turbine khí, một nhà máy phân đạm, một nhà máy sản xuất amethanol và một nhà máy sản xuất sắt hoàn nguyên. Dự án nhà máy lọc dầu số 1 do Việt Nam đầu tư có công suất 6,5 triệu tấn dầu/năm. Tổng kinh phí xây

Ảnh Nguyễn Ngọc

Ảnh Đoàn Minh Trí

dựng nhà máy lên đến 1,5 tỉ USD. Dự án trồng 5 triệu ha rừng trên 54 tỉnh thành của cả nước sẽ được tiến hành trong giai đoạn 1998-2010 với vốn đầu tư 2,5 tỉ USD. Khi hoàn thành, dự án sẽ nâng tỉ lệ rừng che phủ lên 40% so với mức 28% như hiện nay và cung cấp nguyên liệu để sản xuất 1,2 triệu tấn giấy/năm.

CƠN BÃO LỚN NHẤT THẾ KỶ

Cơn bão số 5, tên quốc tế là Linda, đã gây những thiệt hại nặng nề nhất trong gần 100 năm qua đối với các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long khi nó đi qua trong ngày 1 và 2.10.1997. Theo thống kê đến ngày 26.11.1997, đã có gần 400 người chết, 3.000 người mất tích, 3.300 tàu thuyền bị chìm, 77.000 căn nhà sập và 360.000 ha lúa bị hư hại. Tổng thiệt hại lên tới khoảng 6.900 tỉ đồng (gần 500 triệu USD) ■

